

Бекітемін

Мектеп директор: К.С Байғалиев

2021 – 2022 оқу жылындағы « К.Шакенов атындағы орта мектебі» КММ бойынша мектепшілік ата –аналар жиналысының жұмыс жоспары.

№	Мазмұны	Мерзімі	Жауапты
1	<p>1.Отбасы тәрбиесі – қоғам негізінің бастауы» тақырыбында баяндама.</p> <p>2.«Баланың оқу іс – әрекетіне көмек» атты психологиялық тренинг өткізу.</p> <p>3.Әр түрлі мәселелер. Мектептің ішкі тәртіп ережесінің сақталуы.</p>	04.11.2021	<p>Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Тагаева Г.Ж</p> <p>Мектеп психологы Канашева А.М</p> <p>Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Тагаева Г.Ж</p>
2	<p>1. 2021 -2022 оқу жылын аяқтау және ора білім беру ұйымдарында білім алушыларды қорытынды аттестаттаудан өткізу мерзімдерін бекіту туралы.</p> <p>2. Шығыс Қазақстан облысы әкімінің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт туралы 2017 жылғы 30 мамырдағы № 54 – Ө өкімі және қосымшамен, «Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс – қимыл агенттігінің Шығыс Қазақстан облысы бойынша департаменті», Республикалық мемлекеттік мекемесінің « Жарма ауданы бойынша білім бөлімі» мемлекеттік мекемесінің хаттарымен және мектепшілік 2022 жылғы 28 сәуірдегі № 146 қаражат жинауға тыйым салу туралы</p>	11.05.2022	<p>Директордың оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Ашимханов К.Т</p> <p>Мектеп директоры Байғалиев К.С.</p>

	<p>бұйрығымен таныстыру.</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің орта білім беру ұйымдары үшін міндетті мектеп формасына қойылатын талаптарды бекіту туралы 2016 жылғы 14 қаңтардағы № 26 бұйрығы туралы.</p> <p>4. «Менің отбасым – менің тірегім» атты тренинг</p> <p>5. Әр түрлі мәселелер - Арнайы орта оқу орындарына түсу туралы. Соңғы қоңырау және «Түлек – 2021 Жаңа Қазақстанның ертеңі» мектеп бітіруші түлектердің кеші туралы.</p>		<p>Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Тагаева Г.Ж</p> <p>Мектеп психологі Канашева А.М</p>
3	<p>1. «Отбасы – тәрбие іргетасы» тақырыбында баяндама,</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2021 жылғы «26» мамырдағы № 240 бұйрығының қосымшасына сәйкес Жазғы мектепті ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік ұсыным туралы.</p> <p>3. 2021 -2022 оқу жылында жазғы мектепшілік лагерінің ұйымдастырылуы туралы.</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің білім беру ұйымдарында қамқоршылық кеңестің жұмысын ұйымдастыру туралы 2017 жылғы 27 шілдедегі № 355 бұйрығы негізінде 2021 - 2023 жылдарына қамқоршылық кеңесінің жұмысы туралы.</p> <p>2. Қазақстан Республикасы</p>	13.05.2022	<p>Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Тагаева Г.Ж</p> <p>Директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары</p> <p>Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Тагаева Г.Ж</p>

<p>Білім және ғылым министрінің орта білім беру ұйымдары үшін міндетті мектеп формасына қойылатын талаптарды бекіту туралы 2016 жылғы 14 қаңтардағы № 26.</p> <p>3. Әр түрлі мәселелер</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жазғы демалыс кезіндегі қауіпсіздік өрт, су, жол, өмір қауіпсіздігі		<p>Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Тагаева Г.Ж</p> <p>Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Тагаева Г.Ж</p>
--	--	---

2021 – 2022 оқу жылындағы мектепшілік
жалпы ата – аналар жиналысы № 1

Қатысты: 63
04.11.2021 ж

Күн тәртібінде:

1. «Отбасы тәрбиесі – қоғам негізінің бастауы» тақырыбында баяндама (Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Тагаева Г.Ж)
2. «Баланың оқу іс – әрекетіне көмек» атты психологиялық көмек көрсету (Мектеп психологы Канашева А.М)
3. Әр түрлі мәселелер.
  - Мектептің ішкі тәртіп ережесінің сақталуы
  - Сабақтың себепсіз босатылмауы туралы ескерту жұмыстары.

Тыңдалды:

1. Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Тагаева Г.Ж

Отбасының аса маңызды міндеттерінің бірі – баланы жарқын істерге, нұрлы мұраттарға тәрбиелеу екендігін естен шығармауларын атап өте отырып, отбасындағы тәрбиенің рөлі арқылы ғана қоғамның мықты тірегін қалыптастыруға, нәтижеге жетуге мүмкіндік барып айтты. Бала өмірінің алғашқы күнеінен бастап ата – ана өздерінің негізгі борыштарын атқаруға кірісе отырып, тәрбиеші бола бастайынын негізгі алды. (қосымша бірге салынады)

2. Мектеп психологы Канашева А.М

«Баланың оқу іс – әрекетіне көмек» атты психологиялық кеңестер берді. Баланың сабағын жеңілдететін жағдай жасауға тырысыңыз. Ол үшін:

Тұрмыстық: жақсы тамақтану, тұрақты режим, толыққанды ұйқы, жайлы тұрмыстық жағдай, сабақ оқуға жайлы және ыңғайлы орын;

Эмоционалдық: баланың мүмкіндігіне сенімділік артыңыз, табысты орындауынан үміт күтіңіз, кішкене жетістігі болса да, қуанышыңызды білдіріңіз, баланың оқуына төзімділік, мейірімділік танытыңыз, бала үлгермей жатса қатты сөйлемеңіз.

Мәдени: балаңызды анықтамалармен, сөздіктермен, атластармен, бейнетаспалармен, мектептің оқу бағдарламасына сәйкес кітапшалармен қамтамасыз етіңіз.

2. Өз балаңызды тыңдаңыз: ол жаттау, есте сақтауға берген тапсырманы айтып шықсын, жазуға берген мәтінді бөліп – бөліп, асықпай оқыңыз, оқулықтаңы сұрақтар бойынша сұраңыз т.с.с

3. Өзіңіздің бала кезеңіздегі жетістіктеріңіз туралы айтып, білімдеріңізбен бөлісіңіз.
4. Ата – ананың назарында баланың бағасы ғана емес, білім беру керектігін есте ұстаңыз. Сондықтан да баланың болашағы туралы ойлап, алған білімінің қай кезде, не үшін қажеттілігін түсіндіріңіз. Баланың оқуға белсенділігін тудыратын отбасылық дәстүрлер мен әдеттер құрыңыз.
5. Баланың бос уақытын құр қалдырмай, оны мазмұнды әрі пайдалы етіп өткізуге көмектесіңіз.
6. Балаңызды оқу үлгерміне қарамай, жақсы көретінін сөздіріңіз.
- 7 Балаңызды жан – жақты бақылау үшін және мүмкін көмектер көрсету үшін әрдайым балаңыздың қатысатын үйірмелерінің, факультативтерінің қосымша сабақтарының, сабақ кестесімен танысыңыз. (қосымша бірге салынған)

3. Әр түрлі мәселелер талқыланып, хабарландырулар айтылды.

Қаулы:

1. «Отбасы тәрбиесі» - қоғам негізінің бастауы» тақырыбындағы баяндама, «Баланың оқу іс – әрекетіне көмек» атты психологиялық кеңес мәліметке алынсын.
2. Қаулының орындалуы директордың тәрбие ісі – жөніндегі орынбасарларға жүктелсін.

Мектеп директоры
Хатшы

К.С Байғалиев
А.Канашева

Баланың оқу іс – әрекетіне көмек беру. (психологиялық кеңес)

Сәтті күн болсын, құрметті ата – аналар!

Ата – аналар үшін «Баланың оқу іс – әрекетіне көмек» жиынтығы

1. Баланың сабағын жеңілдететін жағдай жасауға тырысыңыз.
Тұрмыстық: жақсы тамақтану, тұрақты режим. Толыққанды ұйқы, жайлы тұрмыстық жағдай, сабақ оқуға жайлы және ыңғайлы орын;
Эмоционалдық: баланың мүмкіндігіне сенімділік артыңыз, табысты орындауынан үміт күтіңіз, кішкене жетістігі болса да, қуанышыңызды білдіріңіз, баланың оқуына төзімділік, мейірімділік танытыңыз, бала үлгермей жатса қатты сөйлемеңіз;
Мәдени: балаңызды анықтамалармен, сөздермен, атластармен, бейнетаспалармен, мектептің оқу юағдарламасына сәйкес кітапшалармен қамтамасыз етіңіз.
2. Өз балаңызды тыңдаңыз: ол жаттауға, есте сақтауға берген тапсырманы айтып шықсын, жазуға берген мәтінді бөлім – бөліп асықпай оқыңыз, оқулыққағы сұрақтар бойынша сұраныс т.с.с
3. Өзіңіздің бала кезіңіздегі жетістіктеріңіз туралы айтып, білімдеріңізбен бөлісіңіз.
4. Ата – ананың назарында баланың бағасы ғана емес, білім болу керектігін есте ұсыңыз. Сондықтан да баланың болашағы туралы ойнап, алған білімінің қай кезде, не үшін қажеттілігін түсіндіріңіз. Баланың оқуға белсенділігін тудыратын отбасылық дәстүрлер мен әдеттер құрыңыз.
5. Баланың бос уақытында құр қалдырмай, оны мазмұнды әрі пайдалы етіп өткізуге көмектесіңіз.
6. Балаңызды оқу үлгеріміне қарамай, жақсы керетіңізді сездіріңіз.
7. Балаңызды жан - жақты бақылау үшін және мүмкін көмектер көрсету үшін әрдайым балаңыздың қатысатын үйірмелерінің, факультативтерінің, қосымша сабақтарының, сабақ кестесімен танысыңыз.

Баланың қуана мектепке баруы үшін не істеуге болады?

(ата – аналарға кеңес беру жұмыстары)

- Оның уақытылы ұйықтауға жатуын қадағалаңыз.
- Мектеп туралы жаман айтпаңыз, баланың көзінше мұғалімдерді сөз қылмаңыз.
- Бала тапсырмаларға, мектептен әкелген кітапарына сіздің қызығушылық танытып, қадағалайтыңызды көрсін.
- Өзіңіз оқыңыз, бала ата – аналарының бос уақытында тек теледидар мен компьютер алдында өткізбейтінін білсін, көрсін.
- Компьютерлік ойында ойнауда бала күніне 20 минуттан асырмауы тиіс.

- Балаға өз ойын жазбаша жеткізуді үйретіңіз; онымен хат жазып алмасыңыз, бірге хат жазыңыздар. Егер бала сізбен қатты әсер алған оқиғасымен бөліссе – сол оқиға жайлы әңгіме құрастырып жазуын өтініңіз, ал кешкісін оны барлық отбасы мүшелеріне оқып беріңіз.
- Мектеп пен сынып өміріне үнемі белсенділік танытыңыз. Балаға оның мектебінің сіздің өміріңіздің маңызды бөлігіне айналуы жақсы әсер етеді.
- Мектептің сіздің баланыз өзіне деген істе жағымсыз қатынасқа қақтығысып қалуы мүмкін. Және де барлығы әрқашан іске аса бермейді. Осы сәтте балаға өзіне деген сенімін жоғалтпауға көмектесіңіз.
- Кейде бала барлық мектептік жағымсыз жағдайларды жүректеріне жақын қабылдап қалуы мүмкін. Әрқаз оған ненің маңызды, ненің аса маңызсыз екенін үйретіңіз.
- Балаңызға ұрыссаңыз, «сен әрқашан», «сен мүлдем», «әрқаз сен» деген сөздерді қолданудан аулақ болыңыз... Негізінде сіздің балаңыз әрқашан жақсы, тек бүгін ғана бір нәрсені дұрыс істемеді. Осы туралы оған айтыңыз.
- Әдетте бала жамане қылық істегенде ол ұялу сезімін бастан кешіреді. Ал сіз оны жазалағанда, оның ұялу сезімі өшеді. Ал бұл қауіпті.

Мектепшілік ата - аналар жиналысының
ХАТТАМАСЫ (9,11 сыныптар)

Өткен күні: 11.05.2022 жыл

Қатысқаны: 57 ата – ана

Күн тәртібі

1. 2021 – 2022 оқу жылын аяқтау және орта білім беру ұйымдарында білім алушыларды қорытынды аттестаттаудан өткізу мерзімдерін бекіту туралы. (директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары К.Т Ашимханов)

2. Шығыс Қазақстан облысы әкімінің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт туралы 2017 жылғы 30 мамырдағы № 54 – Ө өкімі және қосымшамен, « Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс – қимыл агентігінің Шығыс Қазақстан облысы бойынша департаменті» Республикалық мемлекеттік мекемесінің «Жарма ауданы бойынша білім бөлімі» мемлекеттік мекемесінің хаттарымен және мектепшілік 2022 жылғы 28 сәуірдегі № 146 қаражат жинауға тыйым салу туралы бұйрығымен таныстыру. (директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Г.Ж Тагаева)

3. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің орта білім беру ұйымдары үшін міндетті мектеп формасына қойылатын талаптарды бекіту туралы 2016 жылғы 14 қаңтардағы № 26 бұйрығы туралы. (директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Г.Ж Тагаева)

4. «Менің отбасым – менің тірегім» (мектеп психологі А.М Канашева)

5. Әр түрлі мәселелер

- Арнайы орта оқу орындарына түсу туралы. (директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Г.Ж Тагаева)

- Соңғы қонырау және «Түлек – 2022, Жаңа Қазақстан ертеңі» - мектеп бітіруші түлектердің көшін өткізу туралы.

Тыңдалды:

Бірінші сұрақ бойынша директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары К.Т Ашимханов 2021 – 2022 оқу жылын аяқтау және орта білім беру ұйымдарында білім алушыларды қорытынды аттестаттаудан өткізу мерзімдерін бекіту туралы Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігінің 2022 жылдың 20 сәуірідегі № 159 бұйрығымен және қорытынды аттестаттау бойынша дайындық жұмыстарына арналған бекітілген кестемен таныстырды (**бұйрық, кесте қосымша салынған**)

1. Екінші сұрақ бойынша директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Г.Ж Тагаева Шығыс Қазақстан облысы әкімінің Сыбайлас жемқорлыққа қарса стандарт туралы 2017 жылғы 30 мамырдағы № 54 – Ө өкімі хәне қосымшамен, «Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс – қимыл агентігінің Шығыс Қазақстан облысы бойынша департаменті» Республикалық мемлекеттік мекемесінің, «Жарма ауданы бойынша білім бөлімі» мемлекеттік мекемесінің хаттарымен және мектепшілік 2022 жылғы 28 сәуірдегі № 146 қаражат жинауға тыйым салу туралы бұйрығымен таныстырды. **(өкім, бұйрықтар қосымша салынған)**

2. Үшінші сұрақ бойынша директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Г.Ж Тагаева Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің орта білім беру ұйымдары үшін міндетті мектеп формасына қойылатын талаптарды бекіту туралы 2016 жылғы 14 қаңтардағы № 26 бұйрығымен таныстырып, мектеп формасының үлгісін тағы бір мәрте көрсетті **(бұйрық, кесте қосымша салынады)**

3. Төртінші сұрақ бойынша мектеп психологі А.М Канашева «Менің отбасым - менің тірегім» тақырыбында жаттығулар жүргізіп, ата – аналарға қолдау көрсетті.

4. Г.Ж Тагаева – директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары.

- Арнайы орта оқу орындарына құжат тапсыру мерзімі 2022 жылдың 20 маусым – 25 тамыз аралығын қамтиды. Арнайы орта оқу орындарына республикалық бюджеттен 2800 орын, жергілікті бюджеттен 6890 орын бөлінді. Үш түрлі жолмен құжат тапсыруға болады:

- Egov.kz порталы арқылы;
- Ақпараттық жүйе арқылы;
- Арнайы оқу орнына барып тапсыруға болады;

- Арнайы орта оқу орындарына құжат тапсыру негізгі орта білім беру аттестат бойынша орта балл есептеліп, 2 пән қаралады. Бірінші қазақ тілі (қазақ сыныптарында), орыс тілі (орыс сыныптарында), екінші математика пәні. Сонымен қатар, медициналық колледждерге түсі үшін психологиялық тест тапсырады, педагогикалық колледжеге түсу үшін эссе жазады.

- «Білім туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 5 –бабының 14 тармақшасына сәйкес орта білім беру ұйымдарында 2021 -2022 оқу жылын аяқтау 1 -11 сыныптардың қатысуымен 25 мамыр күні сағат 10:00 – де өтеді.

16 маусым күні 11 сыныптардың « Түлек – 2022 Жаңа Қазақстанның ертеңі» мектеп бітіруші түлектердің салтанатты жиыны өткізіледі. Салтанатты жиыннан соң көкке шығу, арнайы орындарға дастархан жайып отыруға, шараларға тыйым салынады.

Қабылданған қаулы:

1. 2021 – 2022 оқу жылын аятау және оқушылардың қорытынды аттестаттауға дайындық пен нәтижелі жұмыс бекітілген жоспарға сәйкес қарқынды жүргізілсін.
2. Құрылған кестеге сәйкес дайындық жұмыстарына 9 және 11 сынып оқушыларының қатысуы сынып жетекшілер мен ата –аналарға қадағалау жүктелсін.
3. Соңғы қонырау және «Түлек – 2022 Жаңа Қазақстанның ертеңі» мектеп бітіруші түлектердің кеші және оқу орныдарына түсу туралы ақпарат мәліметке алынсын.
4. Қаулының орындалуы директордың оқу – тәрбие ісі жөніндегі орынбасы, сынып жетекшілер, пән мұғалімдеріне жүктелсін.

Ата – аналар жиналысының төрайымы: Гаша Г.Тагаева

Хатшы А.Ахметова А.Ахметова

**Мектепшілік ата –аналар жиналысының
ХАТТАМАСЫ (1 – 8, 10 сыныптар)**

Өтетін күні: 13.05.2022 жыл
Өтетін орны: акт залы

Күн тәртібі:

1. Баяндама «Отбасы тәрбие іргетасы» (директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Г.Ж.Тагаева)
2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2021 жылғы «26» мамырдағы № 240 бұйрығының қосымшасына сәйкес Жазғы мектепті ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік ұсыным туралы. (директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары К.Т.Ашимханов)
3. 2021 -2022 оқу жылында жазғы мектепшілік лагерінің ұйымдастырулуы туралы. (директордың оқу тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Г.Ж Тагаева)
4. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің білім беру ұйымдарында қамқоршылық кеңестің жұмысын ұйымдасстыру турал 2017 жылғы 26 шілдедегі № 355 бұйрығы негізінде 2021 -2023 жылдарына қамқоршылық кеңесінің жұмысы туралы. (директордың оқу тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Г.Ж Тагаева)
5. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің орта білім беру ұйымдары үшін міндетті мектеп формасына қойылатын талаптарды бекіту туралы 2016 жылғы 14 қаңтардағы № 26 бұйрығы туралы. (директордың оқу тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Г.Ж Тагаева)
6. Жазғы демалыс кезіндегі қауіпсіздік (өрт, су, жол, өмір қауіпсіздігі) туралы (алғашқы әскери даярлық жетекшісі, мектеп бойынша қауіпсіздікке жауапты маман А.Калиев)

Тыңдалды:

1. Г.Ж Тагаева - директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары
- Салеметсіздер ме, құрметті ата- аналар!

Тақырыбы: Отбасы – тәрбие іргетасы

Мақсаты: Бала тәрбиесіндегі ата – ананың алатын орның ерекше екендігін түсіндіру; отбасы мүшелерінің арасындағы бауырмалдық, қайырымдылық, достық қарым – қатынасты қалыптастыру; баланың өмірінің, жол және өмір қауіпсіздігі туралы түсініктер беру;

Ата – ананың басты қуаныш – бала

Отбасының қоғамдағы мақсаты: қалыптастыру. Мына жасампаз ғасырда, жаһандану дәуірінде мектеп партасында отырған баланың жан – жақты білім алуына ең бірінші ықпал ететін –ұстаз болса, оның сүйіші ата – ана. Сондықтан, ата – ана және ұстаз баланың тәрбие және білім алуына барынша жағдай жасау тиіс.

Бала тәрбиесі – ата – ана үшін күрделі де, жауапты міндет. Баланы өмірге бейімдеуде мектеп, ұстаз және ата – ананың орны бөлек.

Бала тәуліктің бір бөлігінде, яғни 6 сағат мектепте болса, 18 сағат өз отбасында тәрбие алады. Туындаған тәлім – тәрбиелік жарамсыздық мектеп ата – ана, әлеуметтік орта, білесіп жұмыс істеген жағдайда ғана үйлесімділік табады. Ұлы ғылы, философ Әбунасыр әл Фараби «Адамға ең бірінші білім емес, тәрбие керек. Тәрбиесіз берілген білім – адамзаттың қас жауы, ол келешекте оның өміріне қауіп әкеледі деген екен.

Бұдан шығатын түйін: бала тәрбиесіне ең әуелі оның өз ата – анасының, ұстазының еңбекқорлығы, ұстамдылығы, ақыл – ой, сана – сезімі, адамгершілігі әсер еткен Сондықтан, ата – ана мен мектеп, ата – ана мен ұстаз тығыз байланыста болса ғана елін сүйетін, елінің дамуына үлесін қоса алатын, тәрбиелі де білімлі тұлға тәрбиелей аламыз дегім келеді.

-База тәрбиесіне барлығымыз да байыппен қарайтынымыз анық. Ешкім де өз баласын жаман болсын демейді. Тәрбие қиын да, күрделі процесс.

Ата – ана - бала үшін ең бірінші үлгі тұтар адам, өзін көретін айнасы.

Ендеше, баяндама барысында жиналысымызға қатысып отырған ата – аналар «Сіз қандай ата – анасыз?» тақырыбындағы сауалнамаға белсене қатысып толықтай жауаптар берсек.

Қазір Сіздердің назарларыңызға 13 сұрақ ұсынылады. Әр жауаптың өз ұпайы бар

Келісемін /согласна/ - 3 ұпай

Кейде келісемін / иногда/ - 2 ұпай

Келіспеймін / не согласна / - 1 ұпай

13 сұрақтың жауаптары бойынша іштей ұнайларды қосылып отыруларыңыз ұсынылады. Олай болса сәттілік тілеймін!

1. Кез – келген өзіміздің бар ісіңізді тастай салыяп баламен айналыса аласыз ба?
2. Балаңыздың жасын ескермей онымен ақылдаса аласыз ба?
3. Балаңызбен қарым – қатынас барысында қателіктеріңізді мойындайсыз ба?
4. Өзіңіздің қателігіңіз үшін балаңыздан кешірім сұрайсыз ба?
5. Өзіңіз балаңыз жасаған ісі апшу шақыртқан кезде, өзіңізді ұстап, игере аласыз ба?
6. Баланың орнына өзіңізді қоя аласыз ба?
7. Бір сәтте Сізге мейірімді адам деп сенуге бола ма?
8. Өзіңіздің балаңыздан өткен, балалық шығыңыздан ескерілетін жағдайда айта аласыз ба?
9. Баланың жақсы мінез – құлқын ескере отырып уәденізді орындайсыз ба?
10. Балаға жүрегін жаракаттайтың сөйлем тіркестерін атамауға тырысасыз ба?
11. Балаға өзіңіз қадаған ісін жасауға, өзін ұстауға қадергі жасамайтындай бір күн еркіндік бересіз бе?

12. Басқа бала Сіздің балаңызға дөрекілік көрсетсе, себепсіз ренжітсе, көңіл аудармайсыз ба?

13. Баланың еркелеген дөрекі мінезінің уақытша екенін көре тұрып, соған қарсы тұра аласыз ба?

Енді әрқайсыңыз жиынтық ұпай қанша болағанын қорытындыладыңыздар!

1 ата –анадан сұрау қанша ұпай алғанын.

Олай болса назарларыңызға жалпы ұпай бойынша жауаптарды ұсынамын.

0 -16 ұпай: Бала тәрбиесі – сіз үшін арасында қиындық тудыратын мәселе. Бала тұлғасын дұрыс қалыптастыру үшін педагог немесе мектеп психологі мамандарының көмегіне сүйеніңіз.

16- 30 ұпай: Сіз үшін балаға қамқорлық жасау бірінші кезектегі маңызды іс. Сіздің бойыңызда тәрбиешінің қабілетті бар, бірақ тәжірибеде бір қалыпты ретпен, бір қалыптағы мақсатпен қолдануды әрқашан жасайсыз. Кейде қатал, кейде мүлде жұмсақсыз.

30 – 39 ұпай: Бала сіздің өміріңіз үшін ең құнды болғаны. Сіз балаңызды тек түсініп қана қоймай, әрі ойын тануға, сыйлы көзбен қарауға тырысасыз. Сонымен, әрбір ата – ана өз баласының тәрбиелі, саналы, мәдениетті, жүрген ортасында сүйкімді болу үшін алдымын тәрбиені өзінен бастап үлгі, өнеге бола білуі үлкен міндетпен жауапкершілікті жүктейді.

Әрбір бала әртүрлі. Әрқайсысы өзінше ерекше.

Өсіп келе жатқан бала ағаш тәрізді. Қалай қисайтсаң, солай өседі.

Оның түзу жолмен бала ағаш тәрізді. Қалай қисайтсаң, солай өседі.

Оның түзу жолмен жүріп білімді де саналы азамат болып өсуі біздің, яғни ұстаз және әрбір ата –ананың қолында.

Мен бұл бағыттағы іс – әрекеттеріміздің нәтижелі боларына сенемін.

Мектепшілік ата - аналар жиналысына арналған «Жол жүру ережесін балаларғы үйретейік!» тақырыбындағы ақпараты.

Қоғам үшін баланың денсаулығы мен өмірінің қауіпсіздігі ең басты байлық. Сондықтан мектепке жолды жүру ережелеріне үлкен көңіл бөлінуде. Статистика бойынша өкінішке орай, жол апатына душар болуы жоғары көрсеткішті көрсетеді.

Балалардың өмірінің қауіпсіздігі даңдыларын мектепке дейінгі кезеңде қалыптастыру қажет. Жол заңы жүріп, абай болуды талап етеді. Жол тәртібін бұзу қатер тудырады. Жолдың қалыпты қозғалысы көбінесе балалардың жол бойында қалай болса солай жүріп, доп қуалайтыны, жүріп бара жатқан машинаға тым жақын жүруі, қатлытарыстан жолға шығып келетіні, жол жиетінде велосипедпен ойнап жүру салдарынан бұзылады. Жол тәртібін бұзғандықтан кейбіреулер машина дөңгелегіне тийіп, кейбіреулері жарақат алып, өмірлік мүгедектікке ұшырып кейде қайғылы апатқа ұшырау қаупі де біздің қоғамда жоқ емес.

Балалар жолы жүру ережесін сіз бен бізден үйренеді. Балалар үлкендердің жүрісі – тұрысының жақсы жағын да, жаман жағын да қабылдайды. Көп жағдайда жолда жарақат алып, түрлі жағдайда ұшырап жататыны көлік жүргізушілерінің ғана кәнасінен емес, ол көбінесе балалардың жол жүру ережесін білмегендігінен де болады. Балаларға жолда жүру ережелерін үйретіп, үнемі оған үлгі көрсетіп және жүрісі – тұрысын қадағалап, балаларды көшеде болатын қауіпті жаңдайлардан сақтандыру әрбір ата – ана міндеті.

Мектеп балаларда арнап «Жолда жүру ережесі» тақырыбында оқу іс – әрекеттері және түрлі шаралар ұйымдастырылып өткізіледі. Сондықтан әрбір бала үйретілетін «Жолда жүру ережесу» тақырыбындағы іс – әрекетті мұқият тындап, өткізілген іс – әрекеттен қорытынды жасап отыруға міндетті.

Балаларды жолда жүру ережелерімен таныстыру мақсатында ойынар, әңгемелер, серуен кезіндегі ойын түрлері, конкурстар, сұрақ - жауаптарды кеңінен қолдану, балалардың жол ережесі туралы түсініктерінің қалыптасуы мен білімдерінің жетілуіне көмектеседі.

Осының ішінде әрбір оқушы білуі керек ең негізгі 5 ережені ұсыным келеді.

Оқушыларға арналған ереже:

1. Тек жаяу жүргіншілерге арналған жолмен ғана жүріңіздер!
2. Көшені ескерту немесе «жаяу жүргіншілер өтпеді» деген арнайы белгі тұрған жермен ғана қиып өтіңіз,
3. Көшеде өтетін кезде – солға ал ортасына келгенде оң жаққа қараңыз!
4. Жақын келе жатқан көліктің алдын кесіп өтпеңіз!

5. Жолдың бойында ойын ойнамаңыз!

Ата – ананың арналған ереже:

- Балаларға тек жол қозғалысы ережелерін сақтауды ғана емес, сондай – ақ ерте жастан бастап ол ережелерді оқып, бақылауға және үйренуге үйрету керек. Ата – аналар мінез – құлық дағдыларын қалыптастырудың басты әдісі – балалардың ересектерді, ең алдымен ата – аналарды ақылап, соларға еліктейтінін ұмытпау керек. Көптеген ата – аналар мұны түсінбей, өздері балаларын дұрыс емес әрекетке үйретіп жатады.

- Балаңызды алдыға жүгіріп жіберіп, жолда өздегінен жүгіріп өтуіне жол бермеңіз. Себебі, ол жолда жан – жағына карамай жүріп, соған дағдыланып алады. Сондықтан кішкентай баланы қолынан мықтылап ұстап өту керек. Өткені, ол жолдан босанып шығуға тырысқан кезде, оны ұстап үлгересіз.

- Балаңызды жан – жаққа қарауға үйретіңіз. Балада жолаядан алғашқы қадам баспас бұрын басын бұрып, барлық бағыттағы жолды тексеретін, қатып қалған әдет болу керек. Ол автоматты түрде осылай әрекет етуге үйрені тиіс.

- Баланы көлікті байқауға үйретіңіз. Кейде балалар алыстағы көлікті немесе мотоциклді байқамайды. Оғын қашықтыққа қарауды үйретіңіз.

- Балаңызды көліктің қалай қозғалатынын, жылдамдылығын және бағытын бағалауға үйретіңіз. Оларға қайсы көліктің тік жолақпен жүретінін және қайсысының бұрылайын деп жатқанын анықтауға үйретіңіз.

- Сондай – ақ, өзіңіз де ережені мұқият меңгеріп алыңыз. Балаға кез келген көлік түріне тек, ол тоқтап тұрған кезде ғана кіру және шыға керектігін үйретіңіз. Балаға көлік жүріп бара жатқанда не секіріп мінуге немесе түсуге болмайтынын түсіндіріңіз.